

U S T A W A

dnia 13 grudnia 1957 r.

o podatku wyrównawczym.

Art. 1. Osoby fizyczne osiągające:

- 1) dochody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym,
- 2) przychody w rozumieniu przepisów o podatku od wynagrodzeń,
- 3) dochody i przychody o których mowa w pkt 1 i 2, podlegają podatkowi wyrównawczemu na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 2. 1. Osoby, o których mowa w art. 1 pkt 1, podlegają podatkowi wyrównawczemu, jeżeli suma dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym, po potrąceniu należnego podatku dochodowego, przekroczyła w roku podatkowym kwotę 96.000 zł.

2. Przy ustalaniu obowiązku podatkowego w podatku wyrównawczym i przy opodatkowaniu tym podatkiem osób, o których mowa w art. 1 pkt 1, dochody małżonków i członków rodziny łączy się na zasadach określonych przepisami o podatku dochodowym. Wymiaru podatku dokonuje się na imię małżonków. Za zobowiązania z tytułu podatku wyrównawczego małżonkowie odpowiadają solidarnie.

Art. 3. 1. Osoby, o których mowa w art. 1 pkt 2, podlegają podatkowi wyrównawczemu, jeżeli suma przychodów stanowiących podstawę obliczenia podatku od wynagrodzeń, po dokonaniu doliczeń i odliczeń wymienionych w ust. 2, przekroczyła w roku podatkowym kwotę 96.000 zł. Przy ustalaniu obowiązku podatkowego i przy opodatkowaniu tych osób przychodów małżonków nie łączy się

2. Przy ustalaniu obowiązku podatkowego w podatku wyrównawczym i przy opodatkowaniu tym podatkiem osób, o których mowa w art. 1 pkt 2:

- 1) do sumy przychodów stanowiących podstawę obliczenia podatku od wynagrodzeń dolicza się wolne od podatku od wynagrodzeń dodatki uzasadnione specjalnymi kwalifikacjami i warunkami służby, a u osób które od wynagrodzeń z tytułu stosunku służbowego na podstawie przepisów szczególnych w ogóle nie opłacają podatku — sumę tych wynagrodzeń;
- 2) od sumy przychodów stanowiących podstawę obliczenia podatku od wynagrodzeń, po dokonaniu doliczeń wymienionych w pkt 1. odlicza się:
  - a) podatek od wynagrodzeń, należny od sumy wynagrodzeń podlegających opodatkowaniu w roku podatkowym,
  - b) kwoty wydatkowane w roku podatkowym na nabycie lokalu mieszkalnego od spółdzielni mieszkaniowej bądź od Państwa — w wysokości 100% kwot wydatkowanych na ten cel; kwoty wydatkowane na nabycie lokalu mieszkalnego od członka spółdzielni nie podlegają odliczeniu,
  - c) kwoty wydatkowane w roku podatkowym na nabycie domu jednorodzinnego od Państwa lub na budowę domu jednorodzinnego — w wysokości 75% kwot wydatkowanych na ten cel;
- 3) ponadto u osób osiągających przychody określone w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wy-

*) Ostatni numer w 1957 r.

grudzień (Dz. U. z 1949 r. Nr 7, poz. 41 i z 1956 r. Nr 44, poz. 201) w przypadku gromadzenia tych przychodów na koncie bankowym:

- a) dolacza się różnicę pomiędzy sumą początkową a sumą końcową wkładów, jeżeli stan wkładów na koniec roku podatkowego jest niższy od stanu na początek roku,
- b) odczytuje się różnicę pomiędzy sumą końcową a sumą początkową wkładów, jeżeli stan wkładów na koniec roku podatkowego jest wyższy od stanu na początek roku.

3. Na podstawie niniejszej ustawy prawo dokonywania odliczeń określonych w ust. 2 pkt 2 lit. b) i c) przysługuje podatnikowi tylko z tytułu nabycia jednego lokalu mieszkalnego bądź nabycia lub budowy jednego domu jednorodzinnego. W przypadkach gdy podatnik otrzymał kredyt bankowy na jakikolwiek cel, kwoty wydatkowane na nabycie lokalu mieszkalnego lub nabycie albo budowę domu jednorodzinnego zmniejsza się o sumę kredytu bankowego, a spłatę tego kredytu w poszczególnych latach podatkowych uważa się za kwoty wydatkowane w rozumieniu ust. 2 pkt 2 lit. b) i c).

4. Minister Finansów określi zasady i tryb przekazywania przychodów na konta bankowe w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 3.

Art. 4. 1. Osoby, o których mowa w art. 1 pkt 3, w przypadkach, gdy ich dochody podlegające podatkowi dochodowemu nie przekraczają w roku podatkowym 24.000 zł, podlegają podatkowi wyrównawczemu na zasadach przewidzianych dla osób osiągających wyłącznie przychody podlegające podatkowi od wynagrodzeń i opłacają podatek wyrównawczy, jeżeli suma dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym oraz przychodów stanowiących podstawę obliczenia podatku od wynagrodzeń, po potrąceniu należnego podatku dochodowego i po uwzględnieniu doliczeń i odliczeń wymienionych w art. 3 ust. 2, przekroczyła w roku podatkowym kwotę 96.000 zł.

2. W pozostałych przypadkach nie objętych ust. 1 osoby, o których mowa w art. 1 pkt 3, podlegają podatkowi wyrównawczemu, jeżeli suma dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym oraz przychodów stanowiących podstawę obliczenia podatku od wynagrodzeń, po uwzględnieniu doliczeń z art. 3 ust. 2 pkt 1 i po potrąceniu należnego podatku dochodowego oraz należnego podatku od wynagrodzeń, przekroczyła w roku podatkowym 96.000 zł. W tych przypadkach mają zastosowanie przepisy art. 2 ust. 2, przy czym przychody małżonków łączą się.

Art. 5. Rada Ministrów może w trybie rozporządzenia rozciągnąć przepisy, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, na inne kategorie osób, jeżeli przemawiają za tym względy gospodarcze i społeczne.

Art. 6. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia przypadki, w których będą zwolnione od opodatkowania podatkiem wyrównawczym:

- 1) dochody zużyte na określone cele gospodarcze o charakterze inwestycyjnym,
- 2) przychody zużyte na określone cele gospodarcze o charakterze inwestycyjnym inne aniżeli wymienione w art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. b) i c).

Art. 7. Podstawę obliczenia podatku wyrównawczego stanowi nadwyżka dochodów (przychodów) ustalonych w sposób określony w art. 2, w art. 3 albo w art. 4 ponad kwotę 96.000 zł.

Art. 8. Podatek wyrównawczy wynosi od nadwyżki określonej w art. 7:

- 1) jeżeli podatnik osiągnął tylko przychody podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń bądź osiągnął także dochody nie przekraczające 24.000 zł (art. 3 i art. 4 ust. 1):

10% — od pierwszych	12.000 zł
20% — od następnych	12.000 zł
40% — od pozostałej nadwyżki;	

- 2) jeżeli podatnik osiągnął dochody podlegające podatkowi dochodowemu bądź przychody podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń oraz dochody przekraczające 24.000 zł (art. 2 i art. 4 ust. 2):

10% — od pierwszych	12.000 zł
30% — od następnych	12.000 zł
60% — od pozostałej nadwyżki.	

Art. 9. 1. Płatnicy podatku od wynagrodzeń obowiązani są w terminie do dnia 15 stycznia roku następnego po roku podatkowym przesłać organom finansowym właściwym według miejsca zamieszkania podatników wykazy podatników:

- 1) którym wypłacili wynagrodzenie w wysokości przekraczającej w roku podatkowym 96.000 zł jako pierwsi płatnicy,
- 2) którym wypłacili wynagrodzenie jako drudzy lub dalsi płatnicy w wysokości przekraczającej 60.000 zł w roku podatkowym lub 5.000 zł jednorazowo.

2. W wykazach określonych w ust. 1 należy podać również podstawę obliczenia i kwotę potrąconego podatku.

3. Przepisy ust. 1 nie stosują się do osób, które w roku podatkowym nie pozostawały nigdzie w stosunku pracy.

Art. 10. Podatnicy podlegający obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku wyrównawczego, z wyjątkiem podatników, o których mowa w art. 11, obowiązani są złożyć organowi finansowemu właściwemu według miejsca zamieszkania zeznanie o wysokości dochodów i przychodów podlegających podatkowi wyrównawczemu i wpłacić podatek w wysokości wynikającej z zeznania w następujących terminach:

- 1) podatnicy, którzy osiągają przychody podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń oraz dochody podlegające podatkowi dochodowemu bądź tylko takie dochody — w terminach przewidzianych dla zeznań o dochodzie dla celów podatku dochodowego,
- 2) podatnicy, którzy osiągają tylko przychody podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń — do dnia 31 stycznia roku następującego po roku podatkowym.

Art. 11. Tryb postępowania przy opodatkowaniu osób osiągających wyłącznie przychody określone w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń określi w drodze rozporządzenia Minister Finansów po wysłuchaniu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych i zarządów związków twórców.

Art. 12. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia zmniejszać obciążenia podatkowe przewidziane w niniejszej ustawie w miarę ustawiania potrzeb w zakresie ograniczania nadmiernej konsumpcji poszczególnych grup podatników, a w szczególności:

- 1) podwyższać kwoty określone w art. 2, w art. 3, w art. 4 i w art. 7, od których zależy powstanie obowiązku podatkowego i jego rozmiar,
- 2) obniżać stawki podatkowe określone w art. 8,
- 3) wprowadzać wyjątki od określonej w art. 2 i w art. 4 ust. 2 zasady łączenia dochodów i przychodów małżonków.

Art. 13. 1. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie:

1) jeśli chodzi o podatników osiągających wyłącznie przychody podlegające podatkowi od wynagrodzeń — do przychodów osiągniętych w okresie od dnia 1 września 1957 r., z tym że podatnicy ci podlegają podatkowi wyrównawczemu za 1957 r., jeżeli suma przychodów stanowiących podstawę obliczenia podatku od wynagrodzeń po dokonaniu doliczeń i odliczeń wymienionych w art. 3 ust. 2 z uwzględnieniem przepisu ust. 2 niniejszego artykułu przekroczyła w okresie od dnia 1 września 1957 r. do dnia 31 grudnia 1957 r. 32.000 zł, a za cały rok 1957—96.000 zł; podatek wyrównawczy za 1957 r. oblicza się i pobiera od nadwyżki ponad kwotę 32.000 zł, nie więcej jednak niż w wysokości 1/3 podatku, jaki przypadałby

od nadwyżki ponad kwotę 96.000 zł osiągniętej w ciągu całego roku 1957;

2) jeśli chodzi o pozostałych podatników — do dochodów i przychodów osiągniętych w okresie od dnia 1 stycznia 1957 r., z tym że podatek za 1957 r. wymierza się w wysokości 1/3 podatku przypadającego za cały rok podatkowy.

2. Przy opodatkowaniu podatkiem wyrównawczym za 1957 r. osób, do których mają zastosowanie przepisy art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. b) i c), odlicza się kwoty wydatkowane w okresie od dnia 1 września 1957 r. do dnia 31 grudnia 1957 r. na cele w tych przepisach określone.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*